

Nyilvános konzultáció

Az MNB 2011. évi emlékérme-kibocsátási programjának tematikájáról

A Magyar Nemzeti Bank 1968 óta rendszeresen bocsát ki emlékérmeket az ország jelentős történelmi-, tudományos-, kulturális eseményei, évfordulói és nemzetközi események kapcsán. A jegybank emlékérmék kibocsátásával szeretné felhívni a figyelmet közös értékeinkre, és hozzájárulni a méltó megemlékezéshez. Az MNB szeretné, ha az emlékérmék amellet, hogy törvényes fizetőeszközként értéket képviselnek, mindannyiunk számára szimbolikus értéket is hordoznának. Ezért a 2011. évi emlékérme-kibocsátási programhoz kapcsolódóan nyilvános konzultációt hirdet, amelynek keretében bárki véleményt nyilváníthat a kibocsátandó emlékérmék témáját illetően.

Az emlékérmék anyagának, névértékének és technikai paramétereinek kialakítása a nyilvános konzultációt követően történik.

A nyilvános konzultáció időpontja:

2010. január 22-február 8.

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően az MNB több szervezet (a Magyar Nemzeti Múzeum, a Magyar Éremgyűjtők Egyesülete, a Magyar Numizmatikai Társulat, a Balassi Intézet Nemzeti Évfordulók Titkársága, valamint a Magyar Pénzverő Zrt.) véleményét is kikérte az emlékérme-kibocsátási program tematikájának összeállításához.

A beérkezett javaslatok alapján, figyelembe véve a megkezdett gyűjtői sorozatok folytatását is, a 2011. évi emlékérme-kibocsátási program tematikáját az alábbi tartalommal bocsátja a jegybank nyilvános konzultációra:

Deák téri evangélikus templom

A Deák téri evangélikus templom felszentelésének 200. évfordulóját ünnepeljük 2011-ben.

Az egyházi építészet remekei Magyarországon sorozat 4. tagjaként jelenne meg a Deák téri evangélikus templom az Esztergomi bazilikát, a Debreceni református nagytemplomot és a Budapesti Dohány utcai zsinagógát követően.

Budapest legrégebbi evangélikus templomát Krausz János tervei alapján Pollack Mihály építette klasszicizáló empire stílusban. A templom az összefogás erejét is jelképezi, hiszen a pesti polgárok adományainak segítségével szentelték fel 1811 pünkösdjén. Kis tornyából 1829-től jelezte órája a pontos időt, harangszava az ünnepet és a veszélyt. Az 1838-as nagy árvíz idején a templom menedékkül szolgált.

Liszt Ferenc születésének 200. évfordulója (1811. október 22.)

A 19. század egyik legjelentősebb romantikus zeneszerzője, minden idők egyik legnagyobb zongoraművésze 1811. október 22-én született. Liszt Ferenc születésének 200. évfordulója tiszteletére az MNB emlékérmét bocsátana ki.

Tóth Árpád születésének 125. évfordulója (1886. április 14.)

A XX. század legnagyobb magyar elégiaköltője, a Nyugat nagy nemzedékének első gárdájához tartozott. Stílusára a szecesszióval rokonított impresszionizmus a jellemző; a világ állóképekben való megragadásának igénye. Kedvenc stílus eszköze a szinesztézia, amely a világ teljes hangulati és érzéki felfogásának igényéből fakad. Verselése gazdag, tudatos. Kevés magyar költő karakterizálható olyan jellegzetes szókinccsel, mint Tóth Árpád: bús, lomha, méla, beteg. Sajátos versformát is használt verseiben a 7/6 vagy 6/7 osztású jambikus sorok, a nibelungizált alexandrin jellemezték a kortársak által Tóth Árpád versnek nevezett formát. Munkásságának filozófiai háttérében Schopenhauer áll, az ember kielégíthetetlen vágyaival, felfokozott magányérzettel, tétovasággal és melankóliával.

A kibocsátással a 2009-ben Radnóti-val indult Magyar költők tematikus sorozat folytatódna.

Rippl-Rónai József születésének 150. évfordulója (1861. május 23.)

A kaposvári születésű festőművész tanulmányait Franciaországban végezte, egy ideig Munkácsy tanítványaként az ő művészete hatása alatt állt, azonban ahogy megismerkedett a korabeli francia irányzatokkal, egyre inkább kialakult sajátos formanyelve, így a modern magyar festőművészet egyik vezéralakja lett. A francia posztimpresszionisták, az ún. Nabis-csoport tagja volt, a posztimpresszionista és szecessziós törekvések legjobb magyarországi képviselőjeként tartják számon. Művészetét gazdag színvilág, bátran stilizáló vonaljáték, dekorativitás jellemzi.

Alapító tagja volt a Magyar Impressionisták és Naturalisták Köre (MIÉNK) csoportnak, és részt vett a Nyugat mozgalmasában is. Rippl-Rónai József a festészetén kívül üvegablakok tervezésével és készítésével is foglalkozott. 1912-ben ő készítette az Ernst Múzeum nagyméretű üvegablakát.

Az emlékérmével új sorozat indulhatna „Magyar festők” elnevezéssel.

Jedlik Ányos áramfejlesztőt készít, leírja a dinamó-elvet (1861)

A magyar mérnökök, feltalálók technikai újdonságait, találmányait bemutató, 2005-ben indult sorozat (2005. 100 éves az első magyar postautó, 2006. Ford T-modell, 2007. Libelle repülőgép, 2008. Telefonhírmondó, 2009. Bánki Donát (a porlasztó feltalálója), 2010. Bíró László (a golyóstoll feltalálója) tematikájához jól illeszkedik a „dinamó-elv” feltalálása.

Jedlik Ányos a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a pesti Tudományegyetem rektora 3 éven át. A magyar nyelvű oktatás ügyének felkarolója. Felszentelt papként a bencés alapelvek vezérelték: rendíthetetlen hit, a tudomány szeretete, az emberi bajok iránti érzékenység, az önzetlen hazaszeretet, és a tanári attitűd.

Ugyan a dinamót Werner Siemens találmányaként tartja számon a technikatörténet, de a dinamó alapelvét, az öngerjesztés elvét Jedlik Ányos nevéhez kötik. 1861-ben gépet is készített, de működése során még nem termelt elegendő áramot ahhoz, hogy világításhoz lehessen használni. Jedlik Ányos áramfejlesztője nem jutott a laboratórium falain túlra.

Az emlékérmé a Magyar mérnökök, feltalálók technikai újdonságait, találmányait bemutató sorozat folytatásaként jelenne meg.

Clark Ádám születésének 200. évfordulója (1811. augusztus 14.)

Clark Ádám angol származású, de hazánkban élt, alkotott, és itt is temették el. Olyan budapesti nevezetességek kivitelezése fűződik a nevéhez, mint a Lánchíd (1842-49), vagy az Alagút (1851-57). Magyarországra először 1834-ben érkezett Széchenyi István megbízásából, a dunai folyami hajózást megkönnyítő, Vidra elnevezésű kotrógép összeszerelésére. Az 1848-49-es forradalom és

szabadságharc alatt Széchenyi mellett műszaki tanácsosként részt vett az első köztéri szökőkút, az első pesti sétatér építésében, megtervezte az első budai vízvezeték, amelyet azonban pár év múlva le kellett bontani. 1847-ben az Országos Közlekedési Bizottság tanácsadója, 1848-ban Széchenyi mellett a Közmunkák Minisztériumának műszaki tanácsosa volt.

Az emlékérmével akár új sorozat is indulhatna Magyarországi Duna-hidak elnevezéssel.

Mohácsi busójárás (február)

2009-ben az UNESCO felvette a mohácsi busójárást az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listájára, Magyarországról elsőként ebben a kategóriában. Az UNESCO ezzel a szellemi értékek megőrzését is támogatja, hogy azok megmaradjanak az egyetemes emberi kultúra és a helyi közösségek számára.

Az eredetileg a sokác lakosok által képviselt hagyomány mára egész Mohács ünnepévé vált. A látványos elemekben bővelkedő hagyományőrző népszokás központi eleme a maga nemében a világon egyedülálló farsangi karnevál.

A mohácsi busójárással a Világörökség részei Magyarországon sorozat bővíthetne.

Duna-Dráva nemzeti park (A Föld napja – április 22.)

Habár a nemzeti parkok története Magyarországon nem vezethető vissza évszázados hagyományokra, de mindenképp közös természeti kincseink részét képezik. A 2010-ben az Őrségi nemzeti parkkal indult „Nemzeti parkok Magyarországon” tematikus sorozat 2011-ben a Duna-Dráva nemzeti parknak állítana emléket, amelyet 1996-ban (április 11-én) vettek fel a magyarországi nemzeti parkok listájára.

Nagyobb tájegységei: Gemenc, Sárköz, Ormánság, a Dráva mente és Belső-Somogy.

Bibó István születésének 100. évfordulója (1911. augusztus 7.)

A XX. század kiemelkedő magyar jogtudósa, politikusa, az 1956-os forradalom és szabadságharc ideje alatt államminiszter. A forradalom után életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, majd szabadulása után belső emigrációba vonult. Elveihez mindvégig hű maradt, a diktatúra sosem törte meg. Gondolatai ma is aktuálisak, fontos iránymutatásként szolgálnak.

Amennyiben a 2011-es emlékérmek kibocsátási program tervezett tematikájával kapcsolatban észrevételt, javaslatot kíván tenni, azt **legkésőbb 2010. február 8-ig** teheti meg, a következő módokon:

Levélben:

Magyar Nemzeti Bank
Kommunikáció
1850 Budapest

Faxon:

Magyar Nemzeti Bank
Kommunikáció
Fax szám: 06-1-428-2569

Elektronikus levélben:

kommunikacio@mnb.hu

Az MNB mérlegeli a beérkezett észrevételeket, javaslatokat, és azokról, valamint az elutasított észrevételek, javaslatok esetében az elutasítás indokairól összefoglalót készít, amelyet a honlapján közzétesz. Az MNB az észrevételekre egyedileg nem reflektál.